

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Tildelingsbrev til Statens lånekasse for utdanning for 2020

Innhold

1	Innledning	3
2	Kunnskapssektorens målbilde	3
3	Overordnede utfordringer og prioriteringer	4
4	Mål, styringsparametre, resultatkrav og oppgaver for 2020	6
4.1	Mål, styringsparametre og resultatkrav.....	6
4.2	Andre oppgaver	8
	Budsjett og forskrifter	8
	Oppdrag om utredning av forsøksordning med høyere stipendandel for et utvalg voksne i videregående opplæring	9
	Kontroll.....	9
5	Tildeling av midler	10
5.1	Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning	11
5.2	Øvrige poster på kap. 2410	11
5.3	Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning	11
5.4	Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning.....	11
6	Fullmakter	11
6.1	Tilsagnsfullmakter og andre fullmakter	11
6.2	Videredelegering av fullmakter delegert fra Kongen og Finansdepartementet.....	12
7	Andre føringer	12
8	Rapportering	12
8.1	Rapportering på måloppnåelse	12
8.2	Årsrapport inkludert styrets beretning	13
8.3	Publisering av årsrapport, årsregnskap og tildelingsbrev	13
8.4	Innspill til Prop. 1 S (2020–2021)	13
8.5	Resultat- og økonomirapport per 31. juli 2020 (halvårsrapport).....	14
8.6	Klagesaker	14
8.7	Analysen av effekten av ulike ordninger.....	14
8.8	Informasjon om behandlingstid	14
8.9	Sikkerhet og beredskap	15
9	Styringsdialogen i 2020	16
9.1	Faglige dialogmøter	16
9.2	Etatsstyringsmøtet	16
9.3	Risikostyring	16
	Oversikt over rapporteringsfrister i 2020 og frister for innspill til statsbudsjettet	17

1 Innledning

Vi viser til Innst. 12 S (2019–2020), Innst. 5 S (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020) for Kunnskapsdepartementet. Med forbehold om budsjettendringer i løpet av 2020 stilles de midler som er angitt i dette tildelingsbrevet til Lånekassens disposisjon. Alle mål og krav Lånekassen er ansvarlig for, må planlegges og realiseres innenfor de angitte rammer.

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak, økonomiske rammer og en nærmere beskrivelse av Kunnskapsdepartementets prioriteringer for og styring av Lånekassen i 2020. Øvrige tildelinger og nye føringer gjennom året vil bli formidlet i tillegg til tildelingsbrev.

2 Kunnskapssektorens målbilde

Regjeringen har store ambisjoner for Norge som kunnskapsnasjon. Kunnskap er nøkkelen til å gi hver enkelt mulighet til å skape seg et godt liv, og til å møte utfordringene samfunnet vårt står overfor i årene som kommer. Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende visjon:

- Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge.

Visjonen danner grunnlaget for tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Målene ligger til grunn for kunnskapspolitikken. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å realisere visjonen og nå målene. Det fordrer også godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse. Virksomheten må derfor gjøre seg kjent med det samlede målbildet med visjon, overordnede mål og mål for politikkområdene slik det er presentert i hovedinnledningen i Prop. 1 S (2019–2020).

3 Overordnede utfordringer og prioriteringer

Utvikling av fremtidig politikk

I 2020 og 2021 er det planlagt flere utredninger, stortingsmeldinger og proposisjoner som vil påvirke og fordre bidrag fra virksomhetene i utdannings- og forskningssektoren, blant annet om studentmobilitet, livslang læring og arbeidslivsrelevans. Universitets- og høyskolelovutvalgets utredning legges frem i februar 2020. Denne vil bli fulgt opp av en lovproposisjon våren 2021.

Regjeringen tar sikte på å legge frem følgende stortingsmeldinger og lovproposisjoner i 2020 og 2021 for å følge opp og nå målene i kunnskapspolitikken:

- kompetansereformen *Lære hele livet*
- internasjonal studentmobilitet
- arbeidslivsrelevans i høyere utdanning
- styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler
- lovproposisjon om universitets- og høyskoleloven
- lovproposisjon om opplæringsloven
- videregående opplæring i et livslangt læringsperspektiv

Kompetansereformen *Lære hele livet*

Kompetansenivået i Norge er høyt. Grunnopplæringen legger fundamentet for det generelle kompetansenivået i befolkningen. Kompetansen blir utviklet videre og spesialisert i fagutdanninger, i høgskole- og universitetsstudier og gjennom arbeidserfaring. Et høyt kompetansenivå i befolkningen bidrar til bred deltakelse, nyskaping, omstilling og vekst i norsk nærings- og arbeidsliv. Samtidig blir samfunnet stadig mer kunnskapsintensivt og teknologisk avansert, og arbeidsmarkedet er preget av stor global konkurranse. Med det øker kravene til kompetanse og evne til omstilling, hos både arbeidstakere og arbeidsgivere. Arbeidslivet er en sentral arena for læring. I en tid da kravene til kompetanse og omstillingstakten i arbeidslivet øker, er det avgjørende at arbeidstakere kan bygge videre på den kompetansen de har. Økende levealder betyr at flere må stå lenger i arbeid, og inn- og utvandring gjør at kompetansen i arbeidsstyrken varierer. Den demografiske utviklingen gjør det enda viktigere at sysselsatte kan vedlikeholde og oppgradere kompetansen sin gjennom utdanning og opplæring.

Utdanningsstatistikken viser at nesten 590 000 personer i alderen 25-66 år ikke har fullført grunnskole eller videregående opplæring, eller de har ukjent utdanning. Innvandrere er overrepresentert i gruppen uten fullført grunnskole eller videregående opplæring. Det er et mål at voksne som har behov for å styrke sine grunnleggende ferdigheter og sitt faglige grunnlag, skal få et tilbud slik at de kan komme inn i arbeidslivet eller bedre sin posisjon i arbeidsmarkedet.

Regjeringen gjennomfører kompetansereformen *Lære hele livet* for at ingen skal gå ut på dato i arbeidslivet, og for at flere skal kunne stå lenger i arbeid. Våren 2020 legger regjeringen fram en stortingsmelding om kompetansereformen.

Disse tiltakene inngår i kompetansereformen:

- Kompetanseprogrammet
- ordninger for utdanningsstøtte i Lånekassen tilpasset voksne
- studieplasser til fagskolene
- tiltak rettet mot ungdom som faller ut av videregående opplæring
- digitalt verktøy og digital plattform for etter- og videreutdanning
- modulstrukturert opplæring
- Kompetansepluss
- digital karriereveiledning

Flere virksomheter har ansvar for å utvikle og gjennomføre disse tiltakene. I kompetansereformen legger regjeringen vekt på å utvikle studietilbud for å møte skiftende behov, og tilbud som tar hensyn til behovet for fleksible utdanningstilbud som er tilgjengelige utenfor campus. Ordningen skal bidra til at tilbudene samlet sett skal kunne møte skiftende behov over tid. Diku samarbeider med Kompetanse Norge om oppfølgingen av tiltak under Kompetansereformen der Dikus bidrag er relevante. Det gjelder særlig for Kompetanseprogrammet. Lånekassen er viktig for å gjennomføre og utvikle tiltak for å tilpasse utdanningsstøtteordningene bedre til voksne. Departementet ønsker at utdanningsstøtteordningene skal bli mer fleksible og tilpasses ulike grupper av brukere for å stimulere etterspørselen etter fleksible utdanninger. Enklere tilgang til finansiering av livsopphold er nødvendig for at flere skal kunne ta videreutdanning i kombinasjon med jobb.

Studentmobilitet

Internasjonalisering er en forutsetning for å sikre kvalitet i norsk forskning og utdanning og for utvikling av gode og internasjonalt orienterte studieprogrammer. Internasjonalt samarbeid er også sentralt for å møte store globale samfunnsutfordringer. Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om internasjonal studentmobilitet våren 2020. Ambisjonen er å skape en kulturendring ved norske universiteter og høyskoler slik at mobilitet blir en naturlig del av studiene.

Arbeidslivsrelevans

Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om arbeidslivsrelevans i høyere utdanning, etter planen våren 2021. Ambisjonen for meldingen er å styrke kvaliteten og arbeidslivsrelevansen i høyere utdanning, forberede studentene bedre på arbeidslivet og gi arbeidslivet tilgang på relevant kompetanse.

Videregående opplæring

Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om videregående opplæring våren 2021. Meldingen skal gi Stortinget et grunnlag for å vurdere om innhold og struktur i videregående opplæring legger til rette for at den enkelte kan delta og lære videre i arbeids- og samfunnsliv gjennom hele livet. Meldingen skal også foreslå endringer, forbedringer og tiltak i opplæringssystemet, og vil bygge på flere offentlige utredninger, med Lied-utvalget i en særstilling.

4 Mål, styringsparametre, resultatkrav og oppgaver for 2020

4.1 Mål, styringsparametere og resultatkrav

Utdanningsstøtten skal medvirke til like muligheter til utdanning, til å dekke kompetansebehov i samfunnet og til at utdanningen skjer under tilfredsstillende arbeidsforhold, jf. utdanningsstøtteloven § 1. For å oppfylle utdanningsstøttelovens formål har Kunnskapsdepartementet satt følgende overordnede mål for Lånecassen:

1. Lånecassen skal tilby kundene brukervennlige, raske og korrekte tjenester.
2. Lånecassen skal forvalte utdanningsstøtteordningene effektivt og sikkert.
3. Lånecassen skal bidra til å utvikle utdanningsstøtteordningene.

Styringsparametere og resultatkrav for 2020 knyttet til målet om at Lånecassen skal tilby kundene brukervennlige, raske og korrekte tjenester

Overordnet mål 1	Styringsparameter	Nr.	Resultatkrav	Rapporteringshyppighet
Lånecassen skal tilby kundene brukervennlige, raske og korrekte tjenester	Behandlings-tid	1	Tildeling: 74 pst. av alle behandlingsklare søknader er behandlet innen to dager.	Halvårlig
		2	Tildeling: Maksimal behandlingstid for behandlingsklare søknader skal være 35 dager. ¹	Halvårlig
		3	Betalingsutsettelse: Maksimal behandlingstid for behandlingsklare søknader skal være 26 dager. ²	Halvårlig
	Tilgjengelighet	4	Telefonhenvendelser: 60 pst. av alle anrop besvares.	Halvårlig
		5	Elektroniske henvendelser: Maksimalt fem dager gjennomsnittlig svartid på e-henvendelser til førstelinje.	Halvårlig
	Vedtaks-kvalitet	6	Kvaliteten på saksbehandlingen og på informasjonen som ligger til grunn for behandlingen, skal være god.	Årlig

¹ Kravet vurderes som innfridd med 98,5 pst. måloppnåelse.

² Kravet vurderes som innfridd med 98,5 pst. måloppnåelse.

Det er ikke satt styringsparametere og resultatkrav til de to øvrige målene, men arbeidet med disse er grunnleggende for Lånecassens leveranser til sine brukere, departementet og allmennheten. Lånecassen må derfor rapportere om og vurdere måloppnåelsen også på disse to målene, jf. krav om rapportering under pkt. 4.

Når det gjelder det tredje målet, om at Lånecassen skal bidra til å videreutvikle

utdanningsstøtteordningene, forventer departementet at Lånekassen arbeider i tråd med overordnede føringer og prioriteringer på feltet, jf. pkt. 3 over.

Målene til Lånekassen har stått seg godt over tid. Likevel ser departementet at det nå kan være behov for justeringer. Lånekassen skal derfor i 2020 vurdere målene og, i dialog med departementet, foreslå styringsparametre og resultatkrav for de to målene det ikke er satt styringsparametre og resultatkrav for. Lånekassen bør involvere departementet tidlig i prosessen. Endringer som følge av denne prosessen kan tas inn i tildelingsbrevet for 2021.

Direktoratsrollen

Lånekassen er direktoratet for utdanningsstøtte. Lånekassen skal bygge kompetansen som trengs både for å forvalte utdanningsstøtteordningene i tråd med utdanningsstøttelovens formål, og for å gi faglig funderte og relevante råd til departementet. Lånekassens erfaring med forvaltningen av utdanningsstøtteordningene i praksis er viktig i en kunnskapsbasert videreutvikling av utdanningsstøttepolitikken. Direktoratet må derfor følge virkningene av utdanningsstøtteordningene systematisk. Samhandling og samarbeid med andre virksomheter, kunnskapsinnhenting og dialog med departementet er sentralt for å gi gode råd. Som en del av Lånekassens rolle som rådgiver for departementet, forventes det videre at Lånekassen samarbeider med Kunnskapsdepartementets øvrige relevante underliggende organer som Utdanningsdirektoratet, Diku, NOKUT og Unit.

Regelverk

Lånekassen vil få et større og mer helhetlig ansvar for arbeidet med forskriftene til utdanningsstøtteloven. Ansvar for å fastsette forskriftene vil fortsatt ligge i departementet, men direktoratet skal nå ha en sentral rolle i forarbeidet før regelverksendringer. Lånekassen vil få et større ansvarsområde skrittvis, i takt med utvikling i egen kompetanse.

Forskriften om utdanningsstøtte er revidert slik at den fra og med 2020 regulerer søkerens rettigheter og plikter mer overordnet og legger vekt på brukervennlighet. Forskriften vil dermed trenge mindre vedlikehold enn før, noe som legger til rette for at departementet kan delegerer flere av oppgavene som gjelder årlig oppdatering, nødvendig vedlikehold og utforming av forslag om regulering av ny politikk til Lånekassen.

Utvikling og omstilling

Samfunnet og arbeidslivet er i stadig endring, og dette påvirker Lånekassens kunder. For å imøtekomme samfunnets og kundenes endrede behov, må Lånekassen fortsette sitt målrettede utviklingsarbeid og samtidig ivareta løpende drift og forvaltning på en god måte. Lånekassen har et spesielt ansvar for å gi elever og studenter tilstrekkelig god og målrettet informasjon om støtteordningene gjennom www.lanekassen.no og via andre kanaler.

For Lånekassen vil omstilling av virksomheten fortsatt være en prioritert oppgave i 2020, og til grunn for gjennomføring ligger vedtaket om endring i virksomhetens geografiske kontorstruktur. Dette innebærer at antall årsverk på manuell saksbehandling i Oslo skal reduseres og at andelen ansatte i Oslo skal ned.

Regjeringen har tydelige ambisjoner når det gjelder digitalisering, og dette bør ligge grunn for virksomhetens digitaliseringsarbeid, jf. Meld. St. 27 (2015–2016) Digital agenda for Norge og digitaliserings-rundskrivnet. I dette ligger det at Lånekassen skal fortsette arbeidet med å utvikle kundetjenestene og øke effektiviteten, og at kvaliteten i forvaltningen av utdanningsstøtteordningene skal være god.

4.2 Andre oppgaver

Regelverksendringer

Lånekassen har ansvar for at regelverksendringer gjennomføres på en effektiv og sikker måte. Departementet viser til Innst. 12 S (2019–2020), Innst. 5 S (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020) for Kunnskapsdepartementet samt høringsnotat om ny forskrift om utdanningsstøtte og forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån 2020.

Som et første skritt mot et større ansvar for forarbeidene til regelverksendringer, får direktoratet ansvar for å lage et utkast til høringsnotat om endringsforskrift til forskriften om utdanningsstøtte. Lånekassen skal også utrede og levere forslag til høringsnotat om en revidert forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån uten tidsbegrensning på ett år og eventuelle andre endringer i denne forskriften. Jf. omtale og frist nedenfor.

Lånekassen bes også om å årlig beregne og justere alle lån- og stipendsatser og grenser for inntekt og formue i forbindelse med behovsprøving av stipend og sletting av renter og gjeld i både forskriften om utdanningsstøtte og forskriften om tilbakebetaling av utdanningslån. Satsene må justeres innen **1. desember** i det året som kommer før året de nye satsene og behovsprøvingsgrensene skal tre i kraft.

Budsjett og forskrifter

Lånekassen skal legge fram budsjettforslag (satsinger, omdisponeringer og eventuelle forslag til budsjettiltak) for 2022 innen **1. oktober 2020**. Budsjettforslaget skal gjelde både støttebudsjettet og eventuelle særskilte administrative tiltak. For utforming av budsjett- og forskriftsforslag viser vi til utredningsinstruksen.

Lånekassen skal innen **30. juni 2020** legge fram utkast til høringsnotater om endringer i forskrift om utdanningsstøtte og forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån basert på oppdrag fra departementet som gis i april 2020. I oppdraget gir departementet føringer om hvilke endringer som skal inngå i høringsnotatene.

Basert på erfaringer fra bruken av den nye forskriften om utdanningsstøtte i studieåret 2020-21, skal Lånekassen innen utgangen av 2020 levere forslag om nødvendige tekniske justeringer i forskriften med virkning fra og med studieåret 2022-23.

I forbindelse med de ulike budsjett rundene vil departementet komme tilbake til Lånekassen med nærmere bestillinger. De mest omfattende rundene framgår i oversikten i kapittel 9.

Oppdrag om utredning av forsøksordning med høyere stipendandel for et utvalg voksne i videregående opplæring

Lånekassen vil i 2020 få i oppdrag å utrede hvordan Livsoppholdsutvalgets forslag i NOU 2018: 13 om forsøksordning med høyere stipendandel for et utvalg voksne i videregående opplæring eventuelt skal kunne gjennomføres. Konkretisering av oppdraget og frist for levering vil bli sendt ut i et eget tillegg til dette tildelingsbrevet.

Kontroll

Lånekassen skal motvirke misbruk av utdanningsstøtteordningen, og sikre at feilaktige utbetalinger ikke forekommer. For å redusere risikoen for misbruk av utdanningsstøtteordningen, skal Lånekassen vurdere behov for og gjennomføre nødvendige kontroller på området.

Generell Informasjon

Lånekassen skal utarbeide god og tilrettelagt informasjon om utdanningsstøtteordningene og regelverket, og sørge for at informasjonen er lett tilgjengelig.

Ved regelverksendringer som medfører at grupper av støttemottakere får redusert beløp, skal Lånekassen være spesielt oppmerksom på behovet for informasjon.

Fordi den nye forskriften om utdanningsstøtte ikke lenger har en funksjon som informasjonskanal, må direktoratet i 2020 prioritere å veilede og informere studenter, elever og læresteder om tolkninger av gjeldende regelverk.

Lærestedenes plikt til medvirkning

Departementet vil i 2020 oppheve rundskrivet om lærestedenes plikt til medvirkning til gjennomføringen av utdanningsstøtteordningene i forbindelse med fastsetting av ny forskrift om godkjenning for utdanningsstøtte i Norge. Dermed får Lånekassen ansvaret for å gi læresteder i Norge med utdanning som er godkjent for utdanningsstøtte nødvendig informasjon om medvirkning på den måten direktoratet mener er hensiktsmessig.

Flyktningstipend

Lånekassen og IMDi skal samarbeide for å gi målgruppen for flyktningstipendet tilrettelagt og lett tilgjengelig informasjon om mulighetene til stipendfinansiert videregående opplæring. Informasjonen må være tilgjengelig **innen utgangen av 2020**.

Studier i utlandet

God og tilrettelagt informasjon om studier i utlandet er et sentralt virkemiddel for at studenter skal kunne ta gode studievalg. Dette er også et aktuelt tema i forbindelse med det pågående arbeidet med en ny stortingsmelding om studentmobilitet.

5 Tildeling av midler

Tabellen under viser tildelinger som stilles til disposisjon for Lånekassen i 2020. Departementets tildeling gis med forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i 2020.

(i 1000 kroner)

Kap./post	Postbenevnelse	Bevilgning	Disponeres av KD	Tildeling til Lånekassen
Kap. 2410	Statens lånekasse for utdanning			
Post 01	Driftsutgifter	414 877		414 877
Post 50	Avsetning til utdanningsstipend, overslagsbevilgning	7 343 311	7 343 311	
Post 70	Utdanningsstipend, overslagsbevilgning	3 552 532		3 552 532
Post 71	Andre stipend, overslagsbevilgning	725 460		725 460
Post 72	Rentestøtte, overslagsbevilgning	1 339 845		1 339 845
Post 73	Avskrivninger, overslagsbevilgning	787 385		787 385
Post 74	Tap på utlån	392 500		392 500
Post 90	Økt lån og rentegjeld, overslagsbevilgning	30 728 717		30 728 717
	Sum kap. 2410	45 284 627	7 343 311	37 941 316
Kap. 5310	Statens lånekasse for utdanning			
Post 04	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	13 000		13 000
Post 29	Termingebyr	7 835		7 835
Post 89	Purregebyr	112 335		112 335
Post 90	Redusert lån og rentegjeld	11 653 207		11 653 207
Post 93	Omgjøring av studielån til stipend	6 211 553		6 211 553
	Sum kap. 5310	17 997 930		17 997 930
Kap. 5617	Renter fra Statens lånekasse for Utdanning			
Post 80	Renter	5 120 420		5 120 420
	Sum kap. 5617	5 120 420		5 120 420

Lånekassen må søke om overføring av ubrukt bevilgning fra 2019 til 2020 på kap. 2410, post 01 innen 1. februar 2020. Eventuelle overføringer vil bli tildelt i et tillegg til tildelingsbrev våren 2020. Helårvirkningen av lønnsoppgjøret i 2019 er lagt inn i budsjettet for 2020, men det er ikke lagt inn noe for lønnsregulering i 2020. Bevilgning for dette behandles som egen sak av Stortinget etter lønnsoppgjøret våren 2020, og eventuelt supplerende tildeling kan forventes høsten 2020.

Endringer i utdanningsstøtteordningen som følge av Stortingets vedtak, framkommer i forskriften om utdanningsstøtte og forskriften om tilbakebetaling av utdanningslån 2020. Forskriftene oversendes når de er fastsatt. Se for øvrig omtale i Prop. 1 S (2019–2020).

Lånekassens økonomiforvaltning skal være i henhold til gjeldende regelverk og

instruks, jf. bl.a. bevilgningsreglementet, veilederen i statlig budsjettarbeid, reglement for økonomistyring i staten med tilhørende bestemmelser og virksomhets- og økonomiinstruks for Statens lånekasse for utdanning, fastsatt 10. oktober 2017. Disponeringen av budsjettet skal samsvare med Stortingets vedtak og departementets tildeling.

5.1 Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 01 Driftsutgifter

Tildelingen på driftsposten skal dekke alle utgifter til lønn og øvrig drift av virksomheten. For 2020 inkluderer tildelingen 15 mill til dekning av flyttekostnader i 2020 i forbindelse med flytting til nye lokaler.

For nærmere omtale av posten, se Prop. 1 S (2019–2020).

5.2 Øvrige poster på kap. 2410

Stikkordsfullmaktene på post 50, 70, 71, 72, 73 og 90 framgår av tabellen over og delegeres fra departementet til Lånekassen i forbindelse med tildelingene. Overslagsbevilgninger opphever ikke plikten Lånekassen har til å be om tilleggsbevilgninger eller å be om reduserte bevilgninger. For nærmere omtale av postene på kap. 2410, se Prop. 1 S (2019–2020).

5.3 Kap. 5310 Statens lånekasse for utdanning

For omtale av postene på kap. 5310, se Prop. 1 S (2019–2020).

5.4 Kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning

For omtale av post 80, se Prop. 1 S (2019–2020).

6 Fullmakter

6.1 Tilsagnsfullmakter og andre fullmakter

Kunnskapsdepartementets fullmakt til å gi tilsagn om å utbetale lån og stipend for første halvår 2021 etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2020, jf. kap. 2410, postene 70, 71, 72 og 90, samt kap. 5617, post 80, delegeres til Lånekassen. Se tilsagnsfullmakt nr. 3 i Innst. 12 S (2019–2020), jf. Prop. 1 S (2019–2020).

Kunnskapsdepartementets fullmakt til å gi tilsagn om å omgjøre lån til stipend første halvår 2021 etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2020, jf. kap. 2410, post 50, delegeres til Lånekassen. Se tilsagnsfullmakt nr. 4 i Innst. 12 S (2019–2020), jf. Prop. 1 S (2019–2020).

Kunnskapsdepartementet gir Lånekassen fullmakt til å inntektsføre utestående midler mot Konverteringsfondet i samme periode som konvertering av lån til stipend gjøres, og mot Lånekassens mellomværende med statskassen. Mellomværendet utlignes i påfølgende periode når oppgjøret blir overført fra Konverteringsfondet.

6.2 Videredelegering av fullmakter delegert fra Kongen og Finansdepartementet

Kunnskapsdepartementet delegerer for budsjettåret 2020 Lånekassen fullmakt til å

- nettoføre ved utskifting av utstyr, slik at inntekter fra salg av brukt utstyr kan føres til kredit på kap. 2410 post 01
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå inngå husleieavtaler som varer utover budsjettåret
- innenfor gjeldende bevilgningsnivå gjøre avtaler om tjenestekjøp til den ordinære driften utover budsjettåret
- overskride driftsbevilgningen med inntil 5 pst. til investeringsformål, mot innsparing kommende budsjettår
- overskride bevilgningen på kap. 2410 post 01 mot tilsvarende merinntekter på kap. 5310 post 03.

Fullmaktene må disponeres i tråd med vilkårene Finansdepartementet har satt i rundskriv R-110/2017.

7 Andre føringer

Grønt skifte og bærekraftig utvikling er tverrgående temaer som berører hele bredden av kunnskapssektorens virksomhet. Utdanning, forskning og innovasjon er sentrale i arbeidet med å oppfylle bærekraftagendaen som ble vedtatt av FNs generalforsamling i 2015 og klimamålene i Paris-avtalen. For å nå regjeringens ambisjoner på grønt skifte og bærekraftig utvikling ber vi Lånekassen ha særlig oppmerksomhet om å kutte klimagassutslipp av og i egen virksomhet.

Fellesføringer

Inkluderingsdugnad

Lånekassen skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Lånekassen skal i årsrapporten redegjøre for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst. nyansatte med nedsatt funksjonsevne eller såkalt "hull i CV-en", vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Har Lånekassen hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2020, skal antallet med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Lånekassen skal rapportere i tråd med [veiledning publisert høsten 2019](#).

8 Rapportering

8.1 Rapportering på måloppnåelse

Lånekassen skal, ved behov og på eget initiativ, melde til KD om eventuelle avvik og uønskede hendelser av tilstrekkelig alvorlighetsgrad, for eksempel saker fra Sivilombudsmannen og i rettsapparatet. Dette gjelder uavhengig av om avvikene knytter seg til målene.

Lånekassen skal både i halvårsrapporten og årsrapporten rapportere på alle de tre

målene, herunder resultatkrav nummer 1–5. I årsrapporten skal det også rapporteres på resultatkrav nummer 6.

8.2 Årsrapport inkludert styrets beretning

Lånekassen skal årlig utarbeide en årsrapport til Kunnskapsdepartementet. Det vises til retningslinjer fra Finansdepartementet (R-115/2016) og veileder fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) for krav til innholdet i årsrapporten. Årsrapport for 2019 med styrets beretning skal utarbeides og sendes til departementet innen **13. mars 2020**. Årsrapport for 2020 skal utarbeides og sendes til departementet innen 15. mars 2021. Årsrapporten skal også oversendes Riksrevisjonen elektronisk.

Når det gjelder krav til årsavslutning av virksomhetens regnskap og frister for innrapportering til Direktoratet for økonomistyring, viser vi til årlig rundskriv fra Finansdepartementet (Rundskriv – Statsregnskapet for 2019 – Årsavslutning og frister for innrapportering). Departementet ber om at direktoratet i årsrapporten gir en kort redegjørelse for større avvik mellom tildelt beløp og regnskapsført beløp. For rapportering på fellesføringer for 2019, må direktoratet gjøre seg kjent med [rundskriv H-7/18](#).

Lånekassen må i årsrapporten redegjøre for status for likestilling i virksomheten i tråd med redegjørelsesplikten. Endringer i likestillings- og diskrimineringsloven trer i kraft 1. januar 2020, og innebærer at aktivitets- og redegjørelsesplikten for arbeidsgivere og offentlige myndigheter styrkes.

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Direktoratet skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

Direktoratet skal i årsrapporten redegjøre for sitt arbeid med å oppfylle bestemmelsene i lov om offentlige anskaffelser med forskrift.

8.3 Publisering av årsrapport, årsregnskap og tildelingsbrev

Årsrapporten, årsregnskapet, tildelingsbrevet og ev. tillegg til tildelingsbrev skal publiseres på Lånekassens nettside (jf. bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 2.3.2 og 2.3.3). Tildelingsbrevet, inkludert signert oversendelsesbrev, publiseres på Lånekassens nettsider innen én uke etter at det er mottatt. Årsrapporten og årsregnskapet publiseres innen **1. mai 2020**.

Lånekassen anmodes også om å publisere Riksrevisjonens revisjonsberetning så snart denne foreligger.

8.4 Innspill til Prop. 1 S (2020–2021)

Vi ber om at Lånekassen utarbeider innspill til departementets rapportering om Lånekassens virksomhet og resultater i Prop. 1 S (2020–2021). Rapporteringen i budsjettframlegget til Prop. 1 S for 2021 gjelder 2019. Teksten skal være på den målformen proposisjonen skrives på. Fristen for innspill om driftsbudsjettet (kap. 2410 post 01) er **20. april 2020**.

Lånekassen skal også rapportere på endringer i støttebudsjettet (relevante poster på kap. 2410, 5310 og 5617). Fristen for innspill om erfaringer knyttet til endringer gjort på støttebudsjettet er **1. mai 2020**.

Vi ber Lånekassen rapportere om alle endringene som ble vedtatt i 2019-budsjettet. I tillegg bes det om rapport om endringene i vilkårene for å få slettet renter på grunnlag av fødsel/adopsjon og omsorgsarbeid, som ble vedtatt i 2018-budsjettet.

8.5 Resultat- og økonomirapport per 31. juli 2020 (halvårsrapport)

Resultatrapporten skal gi status per 31. juli 2020 samt prognoser for forventede resultater for hele 2020. Oppnådde resultater skal vurderes ut fra resultatkravene. Ev. avvik skal forklares, og ev. igangsatte eller planlagte tiltak for å redusere avvik skal omtales.

Lånekassen skal også redegjøre helt kort for overordnede risikovurderinger iht. pkt. 9.3 dersom risikoene er nevneverdig endret siden det Lånekassen har presentert på etatsstyringsmøtet. Resultatrapporten skal oversendes KD innen **4. september 2020**.

Det skal også utarbeides en økonomirapport med status per 31. juli og prognoser for 2020 iht. vedlagt mal på postnivå for kap. 2410 post 01. Virksomheten skal kommentere eventuelle avvik og faseforskyvninger. Økonomirapporten skal sendes til departementet innen **4. september 2020**, dvs. samtidig med resultatrapporten.

8.6 Klagesaker

Lånekassen skal i årsrapporten rapportere til departementet om eventuell utvikling i klagesaker. Rapporten skal analysere og vurdere behovet for regelverksendringer på bakgrunn av utviklingen i klagesakene.

8.7 Analyser av effekten av ulike ordninger

Ved større regelendringer og innføring av nye ordninger skal Lånekassen alltid sikre et tilstrekkelig godt datagrunnlag slik at det kan rapporteres til departementet om effekter og virkninger av nye ordninger. Det kan også være behov for rapportering på etablerte ordninger, grad av måloppnåelse og effekter av ordningene. Slike rapporteringer kan gjøres etter bestilling fra departementet eller på eget initiativ fra Lånekassen. Se også punkt 8.4 for ordninger som særlig må vurderes i forbindelse med rapporteringen for 2020 til Prop. 1 S (2020–2021).

8.8 Informasjon om behandlingstid

Lånekassen skal i halvårs- og årsrapporten gi relevante opplysninger om behandlingstid, inkl.:

- Behandlingstid for manuelle søknader om lån og stipend, betalingsutsettelse og sletting av renter.
- Andel helmaskinell behandling for søknader om lån og stipend, betalingsutsettelse og sletting av renter.

Oppdatert informasjon om forventet behandlingstid for ulike brev- og sakstyper skal være tilgjengelig på www.lanekassen.no.

8.9 Sikkerhet og beredskap

[Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren](#) skal ligge til grunn for arbeidet på dette feltet. I styringsdokumentet vektlegges viktigheten av risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser). Departementet ønsker i 2020 å vite mer om virksomhetenes arbeid med ROS-analyser.

Lånekassen skal i årsrapporten for 2020 rapportere om følgende:

1. Har Lånekassen i 2019 gjennomgått ROS-analysen og eventuelt revidert denne?
2. Har Lånekassen etablert en handlingsplan for de tiltakene som i ROS-analysen blir vurdert til middels eller høy risiko?
3. Beskriv hvordan ROS-analysen bidrar til økt sikkerhet og beredskap ved Lånekassen.

Informasjonssikkerhet

Departementet forutsetter at Lånekassen oppfyller de nasjonale minstekravene til informasjonssikkerhet og personvern som følger av gjeldende regler og føringer. Disse gjeldende kravene vil også bli oppsummert i en policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning. Unit har fått ansvar for å formidle og følge opp policyen. Tiltak for å styrke sikkerheten som går ut over de nasjonale minstekravene besluttet av Lånekassen med utgangspunkt i egen strategi og risikovurdering.

Departementet forventer at Lånekassen med utgangspunkt i egen risikovurdering dimensjonerer forebyggende og konsekvensreducerende sikkerhetsarbeid i tråd med styrets risikoaksept.

9 Styringsdialogen i 2020

9.1 Faglige dialogmøter

Kunnskapsdepartementet og Lånekassen kan innkalle til faglige møter ved behov.

9.2 Etatsstyringsmøtet

Kunnskapsdepartementet vil innkalle til etatsstyringsmøte mellom departementet og Lånekassen torsdag **27. april 2020** kl. 10.00–12.30.

Kunnskapsdepartementet ber om at Lånekassens styreleder samt én til to øvrige styremedlemmer deltar på etatsstyringsmøtet. For øvrig vurderer Lånekassen selv sammensetningen av sin delegasjon.

9.3 Risikostyring

Målene for Lånekassens virksomhet er beskrevet over. Risikovurderinger er en integrert del av departementets mål- og resultatstyring. Lånekassen skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen. Følgende forhold skal inngå i Lånekassens styring:

- Omtale og vurdering av risiko, sannsynligheten for avvik, konsekvenser av dette og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse.
- En vurdering av risiko for at utdanningsstøtte eller betalingslettelser er gitt til elever, studenter eller tilbakebetalere uten å være i samsvar med utdanningsstøtteloven med forskrifter, og en vurdering av eventuelle tiltak.
- En generell vurdering av toleranse for risiko og en vurdering av om tiltak skal iverksettes for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.
- Risikoreducerende tiltak må gjennomføres innenfor Lånekassens ressursramme.

Lånekassen skal legge ved risikovurderinger for inneværende år sammen med årsrapporten, og presentere disse på etatsstyringsmøtet. I halvårsrapporten skal Lånekassen kort presentere oppdaterte risikovurderinger og redegjøre for hvordan disse ligger til grunn for virksomhetsstyringen i 2020.

Oversikt over rapporteringsfrister i 2020 og frister for innspill til statsbudsjettet

Nedenfor er en oversikt over hovedtrekkene i den formaliserte kontakten mellom Lånekassen og Kunnskapsdepartementet, samt rapporteringsfrister. Planen er tentativ og kan endres i løpet av året. KD vil sende egne bestillinger i budsjettarbeidet.

Dato	Sak	Aktivitet
Januar	Konsekvensjustering av 2020-budsjettet	Levere innspill til KD
1. februar	Frist for å søke om overføring av ubrukt bevilgning fra 2019 til 2020	
Mars	Revidert nasjonalbudsjett 2019	Levere innspill til KD
12. mars	Budsjettforslag	Levere innspill til KD
13. mars	Årsrapport med regnskap / Prop. 1 S	Leverer årsrapport samt innspill til Prop. 1 S, jf. pkt. 4.1–4.3
20. april	Prop. 1 S / tildelingsbrev	Leverer forslag til endringer i målstruktur for 2021
20. april	Prop. 1 S	Leverer innspill til rapport på post 01, jf. pkt. 4.5
27. april	Etatsstyringsmøte	Møte mellom KD og Lånekassens styre og administrative ledelse, jf. punkt 4.8
1. mai	Prop. 1 S	Leverer innspill til rapport støttepostene pkt. 4.5
Mai/juni	Rammefordeling av 2021-budsjettet	Leverer innspill til KD
30. juni	Høringsnotater endringer i forskrift om utdanningsstøtte og forskrift om tilbakebetaling av utdanningslån	Leverer utkast til høringsnotater for henholdsvis studieåret 2021-22 og kalenderåret 2021 til KD
4. september	Halvårsrapport	Leverer halvårsrapporten og økonomirapporten, jf. pkt. 4.5
Ultimo september	Halvårsrapport	KD gir tilbakemelding til Lånekassen
Primo oktober	Omgruppering/nysaldering av 2020-budsjettet	Leverer innspill til KD
1. oktober	Budsjettforslag 2022	Leverer innspill til KD
Primo oktober	Tildelingsbrev 2021	Leverer forslag til styringsparametre og resultatkrav til KD, samt forslag til omtale av strategiske utfordringer og satsingsområder for 2021.
20 oktober	Refusjonskrav for NORAD/UDI-godkjente midler ifbm kvoteordningen	Rapportere beløp for refusjonskrav for NORAD/UDI-godkjente midler til KD.
Primo november	Tildelingsbrev 2021	KD sender utkast til Lånekassen
Medio november	Tildelingsbrev 2021	Lånekassen sender sine merknader til KD

Medio desember	Tildelingsbrev 2021	KD sender endelig tildelingsbrev til Lånekassen, etter stortingsbehandlingen av statsbudsjettet for 2021
Ultimo desember	Endringer i forskrift om utdanningsstøtte	Levere rapport med innspill til endringer fra og med 2022-23 til KD